

FED ΚΑΙ ECB: ΑΠΟΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Πρώτη η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και στη συνέχεια η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (FED) ανακοίνωσαν την μείωση των επιτοκίων τους κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους - η ΕΚΤ για τρίτη συνεχόμενη φορά, ενώ η FED για πρώτη φορά - στην προσπάθειά τους να καταστείλουν τον πληθωρισμό, σηματοδοτώντας έτσι την έναρξη του κύκλου της νομισματικής χαλάρωσης σε Ευρώπη και Αμερική.

Αρθρογράφος: Αφροδίτη Βύτανου
Μέλος Γραμματείας του ΣΕΔ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προχώρησε στη τρίτη μείωση επιτοκίων για φέτος με τα τρία βασικά επιτόκια της ΕΚΤ να μειώνονται κατά 25 μονάδες βάσης. Συνεπώς, τα επιτόκια της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης και της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης θα μειωθούν στο 3,25%, 3,40% και 3,65% αντίστοιχα, με ισχύ από 23 Οκτωβρίου. Στην προηγούμενη συνεδρίαση της, η ΕΚΤ μείωσε - για δεύτερη φορά φέτος - τα επιτόκια κατά 25 μονάδες βάσης. Επομένως, το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης καθώς και τα επιτόκια της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μειώθηκαν σε 3,65%, 3,90% και σε 3,50% αντιστοίχως, με ισχύ από τις 18 Σεπτεμβρίου 2024 (ΕΚΤ, 2024). Στην ακριβώς προηγούμενη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ (Ιούνιος 2024), τα βασικά επιτόκια ορίστηκαν στο 3,75%, 4,25% και 4,50% αντίστοιχα.

Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ να μετριάσει τον βαθμό συσταλτικής μεταβολής της νομισματικής πολιτικής για δεύτερη φορά μετά τον Ιούνιο του 2024 αντανακλάται (και βασίζεται σε κάθε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΤ) στις προοπτικές για τον πληθωρισμό, τη δυναμική του υποκείμενου πληθωρισμού και την ένταση με την οποία μεταδίδεται η νομισματική πολιτική, δεδομένων των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών δεδομένων (ΕΚΤ, 2024).

Σύμφωνα με την ΕΚΤ, ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 2,2% τον Αύγουστο και 1,7% τον Σεπτέμβριο του 2024, ενώ αναμένεται να διαμορφωθεί κατά 2,2% το 2025 και αντίστοιχα, το 2026 σε 1,9% (επίπεδο που συγκλίνει προς τον στόχο του 2%). Αν και η οικονομική δραστηριότητα παρουσιάζεται ως υποτονική (λόγω της υποτονικότητας της ιδιωτικής κατανάλωσης και των ιδιωτικών επενδύσεων), προβλέπεται η οικονομία να αναπτυχθεί με ρυθμό 0,8% το 2024, 1,3% το 2025 και 1,5% το 2026.

Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα της Αμερικής (Fed) φαίνεται να ακολουθεί παράλληλη πορεία με την ΕΚΤ αναφορικά με τη κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή της Ομοσπονδιακής Τράπεζας της Αμερικής, αξιολογώντας προσεκτικά τα οικονομικά δεδομένα και τις εξελισσόμενες προοπτικές, έκρινε αφενός ότι ο πληθωρισμός υποχώρησε προς το στόχο του 2% και αφετέρου ότι οι κίνδυνοι για την επίτευξη των στόχων της για την απασχόληση και τον πληθωρισμό είναι περίπου ισορροπημένοι. Οι πρόσφατοι οικονομικοί δείκτες υποδηλώνουν ότι η οικονομική δραστηριότητα συνέχισε να επεκτείνεται με σταθερό ρυθμό και αναμένεται να κινηθεί σε ρυθμό 2% στο τελευταίο τρίμηνο του 2024. Το ποσοστό ανεργίας έχει αυξηθεί αλλά παραμένει χαμηλό στο 4,3%. Ο πληθωρισμός έχει σημειώσει περαιτέρω πρόοδο προς τον στόχο του 2% της Επιτροπής, αλλά παραμένει κάπως αυξημένος (διαμορφώθηκε στο 2,5% τον Αύγουστο).

Επομένως, μετά από μια επιθετική σειρά 11 αυξήσεων των επιτοκίων που ξεκίνησε από τον Μάρτιο του 2022 και είχε διάρκεια έως και τον Ιούλιο του 2023, η Επιτροπή αποφάσισε στη συνεδρίαση της 18ης Σεπτεμβρίου να μειώσει το εύρος στόχου για το επιτόκιο των ομοσπονδιακών κεφαλαίων κατά 50 μονάδες βάσης, δηλαδή στο εύρος 4,75% - 5,00% από το εύρος 5,25% - 5,50% (σταθερό από τον Ιούλιο του 2023).

Σε ότι αφορά τις επόμενες μειώσεις του εύρους στόχου μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, η Fed θα αξιολογήσει προσεκτικά εκ νέου τις συνθήκες της αγοράς εργασίας, τις πληθωριστικές πιέσεις και τις πληθωριστικές προσδοκίες, καθώς και τις οικονομικές και διεθνείς εξελίξεις πριν λάβει την οποιαδήποτε απόφαση για την κατάλληλη κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Fed και τα μέχρι στιγμής δεδομένα, αναμένεται περαιτέρω μείωση του επιτοκίου αναφοράς της μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, με τους αξιωματούχους της Fed να είναι υπέρ της σταδιακής χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής αμέσως μετά τη γενναία μείωση των επιτοκίων κατά 50 μονάδες βάσης στη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου.

Ομοίως, η υποτονική πορεία της οικονομικής ανάπτυξης στην Ευρωζώνη (μετά από μία αύξηση του ΑΕΠ της Ευρωζώνης κατά 0,3% στο α' τρίμηνο του 2024, σημειώθηκε επιβράδυνση στο β' τρίμηνο στο 0,2%) μαζί με την υποχώρηση του πληθωρισμού κάτω από τον στόχο του 2% υπαγορεύουν την επιτάχυνση της χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ.

Κλείνοντας, καθίσταται σαφές πως στόχος των δύο Κεντρικών Τραπεζών είναι ο πληθωρισμός να φτάσει στον μεσοπρόθεσμο στόχο του 2%. Για την επίτευξη αυτού του στόχου κρίνεται απαραίτητο οι κεντρικές τράπεζες να λαμβάνουν αποφάσεις από συνεδρίαση σε συνεδρίαση για τον καθορισμό της κατάλληλης έκτασης και διάρκειας της συσταλτικής μεταβολής της νομισματικής πολιτικής, βασιζόμενες στα εκάστοτε διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία (ΕΚΤ, 2024).

Πηγές:

Επίσημη Ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Αποφάσεις Νομισματικής Πολιτικής, Διαθέσιμο σε:

<https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2024/html/ecb.mp240912~67cb23badb.el.html>

Επίσημη Ιστοσελίδα της Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας της Αμερικής, Διαθέσιμο σε:

<https://www.federalreserve.gov/newsevents/pressreleases/monetary20240918a.htm#:~:text=In%20light%20of%20the%20progress,3%2F4%20to%205%20percent.>

2024, Σήμα Πάουελ για μείωση επιτοκίων της Fed - "Ήρθε η ώρα για προσαρμογή της πολιτικής", Capital, Διαθέσιμο σε

<https://www.capital.gr/diethni/3853567/sima-paouel-gia-meiosi-epitokion-tis-fed-irthe-i-ora-gia-prosarmogi-tis-politikis/>

2024, Σε νέα μείωση επιτοκίων προχωρά η ΕΚΤ την ερχόμενη Πέμπτη, Ναυτεμπορική, Διαθέσιμο σε

<https://www.naftemporiki.gr/finance/economy/1793956/se-nea-meiosi-epitokion-prochora-i-ekt-tin-erchomeni-pempti/>

2024, Fed: Προς μείωση επιτοκίων κατά 25 μ.β. τον Νοέμβριο - Πρωτική τάση του πληθωρισμού, Ημερήσια, Διαθέσιμο σε

https://www.imerisia.gr/kosmos/diethnis-oikonomia/99542_fed-pros-meiosi-epitokion-kata-25-mb-ton-noembrio-ptotiki-tasi-toy